

Høgskolen i Telemark

**Praksisplan for
skolebasert
allmennlærerutdanning**

Studieåret 2009 - 2012

Avdeling for estetiske fag, folkekultur og lærerutdanning
Lærerskoleveien 40, N-3679 Notodden, + 47 35 02 62 00, www.hit.no/efl

Innholdsfortegnelse

	Praksisplan.....	1
1	Mål	3
2	Organisering og arbeidsformer.....	4
3	Studiefag og profesjonsemner	4
4	Student-, øvingslærer- og faglærerroller.....	5
5	Praksisoppfølging og dokumentasjon	5
6	Vurdering	6
7	Praksisperioder	7
	7.1 Praksis 1 ALU-SL.....	7
	7.2 Praksis 2 ALU-SL.....	9
	7.3 Praksis 3 ALU-SL.....	11
	7.4 Praksis 4 ALU-SL.....	12

Praksisplan for skolebasert allmennlærerutdanning ALU-SL

Praksisplanen gir mål for praksisopplæringa og bygger på rammeplan for 4-årig allmennlærerutdanning fra UFD 3.4.2003 og fagplanene for SL-ALU/EFL.

1 Mål

Praksisopplæringa skal legges opp slik at studenten skal

- erfare mangfoldet i yrkesoppgavene
- reflektere over og utvikle evne til å planlegge, lede og vurdere pedagogisk arbeid etter grunnskolens læreplan
- tilegne seg kunnskaper, holdninger og ferdigheter for å skape gode lærings situasjoner for ulike elevgrupper og legge til rette for elevenes personlige utvikling
- få innsikt i sammenhengen mellom studiefag og skolefag og utvikle ferdighet i å undervise faglig og tverrfaglig på alle trinn i grunnskolen
- utvikle evne til samarbeid
- analysere praksiserfaringer i lys av teori, læreplaner og egenerfaring
- reflektere spørrende og konstruktivt over læring og oppdragelse

Et hovedmål med praksisopplæringa er at studentene får variert erfaring fra grunnskole og annet relevant praksisområde. Kjernen i praksisopplæringa er de fem dannelsesområdene i ALU: faglig, didaktisk, sosial, endrings og yrkesetisk bevissthet. Skolebasert allmennlærerutdanning befinner seg i spenningsfeltet mellom teoretisk-vitenskapelige fagkrav og krav som daglig yrkespraksis stiller. SL-ALU vil bygge ned skillet mellom "erfaringstyranni" og "teorityranni" (Kvernbekk 1995) på den måten at studiefag og praksisopplæring likeverdig utvikler studentens kompetanse som grunnskolelærer.

I SL-ALU er undervisninga delt mellom praksisskole og høgskole og faglærerne legger til rette for utforskende praksis ved å knytte undervisning på høgskolen til aktivitet i praksisskolen. Studentene møter læreryrket og fagforskning på praksisskolen samtidig som de følger studiefaget på høgskolen.

2 Organisering og arbeidsformer

SL-ALU/EFL har følgende praksismodell:

Trinn	Høst	Vår	Studiefag
1ALU-SL 4 uker veileda praksis på mellomtrinn	2 uker observasjonspraksis	10 enkeltdager	Norsk (4)* RLE (3) Pedagogikk (3)*
2 ALU-SL 12 uker fordelt over studieåret – inkludert skoleovertakelse SO og GLSM-praksis	Enkeltdager fordelt over semesteret angitt i praksiskalender for studieåret	Enkeltdager fordelt over semesteret angitt i praksiskalender for studieåret 2 uker GLSM-praksis Skoleovertakelsespraksis (SO)	RLE (2)* Matematikk (3)* Pedagogikk (3)* GLSM (2)*
3 ALU-SL 4 uker veileda praksis ungdomstrinn			Valgfag
4 ALU-SL			Valgfag

* dager fleksibel praksis

SL-ALU har obligatorisk 20 uker praksis fordelt på fagdidaktisk praksis, klasselærerpraksis og skoleovertakelse. I uker med 3 dagers praksis gir praksisskolen studentene i snitt 12 timer undervisningspraksis og 7 timer veiledning, for 1 dags praksis respektive 4 timer og 2 timer. Praksisopplæringa er knytta både til studentens studiefag og lærerprofesjonen generelt. SL-ALU forutsetter at studentene deltar fullt ut i øvingslærers arbeidsoppgaver. I studiefaga ligger arbeidskrav (fleksibel praksis) som skal utføres på praksisskolen. Krav til praksismestring øker med studieprogresjon.

3 Studiefag og profesjonsemner

Hele mangfoldet i yrkesoppgavene er emner for praksis. Lærestoffet dekkes i profesjonsemner, enkeltfag, i praksis og i fagoverskridende temadager. SL-ALU studenten møter yrkeskrava ved to læringsarenaer: høgskole og praksisskole er likeverdige lærerutdannere og en større del av studieprogrammet foregår i grunnskolen.

Profesjonsemner 1-3ALU-SL <ul style="list-style-type: none"> • Elevvurdering • Fagskriving/fou • Ikt og læring • Likestilling/ kjønn og skole • Læremiddelvurdering • Tilpassa opplæring • Yrkesetikk 	Profesjonsemner 2ALU-SL <ul style="list-style-type: none"> • Flerkulturell skole/internasjonalisering • Foreldresamarbeid – heim/skole • Mobbing
Profesjonsemner 1ALU-SL <ul style="list-style-type: none"> • Biblioteket som læringssted • Rus • Drama som metode • Skolen i nærmiljøet – trafikkopplæring • Språk og læring 	Profesjonsemner 3ALU-SL <ul style="list-style-type: none"> • Barn i krise • Elevvurdering • Miljø/ressurs • Skoleforvaltning, systemkunnskap og opplæringslov

4 Student-, øvingslærer- og faglærerroller

Studentene skal i veiledning utvikle en yrkesrolle i realistiske situasjoner. Studenten har hovedansvar for egen læring. Praksisskolen har hovedansvar for at studenten møter yrkesmangfoldet og studiefaget som skolefag. *Øvingslærer* har hovedansvar for praksis, veiledning og vurdering og samtale om yrkeskrav og yrkesforventninger. Øvingslærers oppgave er å bistå studenten i å prøve ulike praksisstrategier. *Faglærerne* har ansvar for å undervise i studiefaget og fagets didaktikk. Faglærer i pedagogikk representerer profesjonsfaget. Kontaktlærerne i SL-ALU følger opp studentene og deltar i *trepertssamtaler*, som er en arbeidsmetode i praksisopplæringa:

Trepertssamtalen

Trepertssamtalen er drøftingssamtale mellom praksisgruppe, praksislærer og høgscolelærer som skal kaste lys over utvalgte problemstillinger i praksisforløpet. Samtalen (1 time) foregår på praksisskolen, studenten velger problemstilling og høgscolelæreren er referent.

Studenten er ekspert på opplevd undervisning, dvs. å oppfatte konkrete problemer som møter den som er på veg inn i yrket.

Praksislæreren er ekspert på profesjonsutøvelse i kontekst, dvs. skolens kultur og struktur, klassen, elevene og deres bakgrunn, elevenes faglige og sosiale kompetanser og fagets konkrete realisering på skolen.

Høgscolelæreren er ekspert på studiefaget og forpliktet på teoretiske betraktninger, faglige problemstillinger og undervisningsfagets didaktikk.

Til disse samtalerollene knyttes ulike forventninger og koder, for eksempel brukbar/ikkje brukbar(praksiskoden), sann/usann(vitenskapskoden) og rimelig/ikke rimelig(praksiskoden). I trepartssamtalen blir problemstillinga belyst frå ulike vinkler med mål å utvikle et felles språk for profesjonsforståelse.

5 Praksisoppfølging og praksisdokumentasjon

I praksisoppfølging kan faglærer og øvingslærer:

- Se studentene i aktivitet
- Delta i før- og etterveiledning enkeltvis eller i gruppe
- Delta i trepartssamtaler om:
  - Studentens opplevelse av egenutvikling
Jfr. undervisningsoppdrag og praksisplan
  - studentens løsning av det fleksible fagoppdraget
  - studentens kommunikasjon med elevene
  - forholdet mellom planlagt og faktisk praksisforløp
  - fagdidaktiske spørsmål

Studentene dokumenterer praksiserfaringer skriftlig og muntlig.

Skriftlig dokumentasjon er arbeidskrav i studieprogrammet og del av øvingslærers og faglærers vurderingsgrunnlag. Praksis blir sluttvurdert når den er godkjent.

Muntlig dokumentasjon er fagdidaktiske refleksjoner som forberedes og framføres gruppe- eller enkeltvis.

6 Vurdering

Øvingslærers vurdering

Øvingslærer gir studenten muntlig veiledning i gruppesamtale og individuell samtale minst to ganger i perioden, hvorav en midtveis. Øvingslærer fastsetter praksiskarakter (bestått/ikke-bestått). I samråd med kontaktlærer og praksisadministrasjon) og gir studenten skriftlig sluttvurdering. Vurderingsskjema sendes praksisadministrasjonen innen 1. mai.

All praksisvurdering hviler på de 5 dannelsesområdene i ALU-SLs fagplan kap. 1:

Faglig kompetanse innebærer at studenten:

- viser faglig kunnskap og arbeider aktivt for å gjøre bruk av denne, og tilegner seg ny kunnskap
- viser kunnskap om sentrale perspektiver, teorier, begreper og arbeidsformer
- viser kjennskap til mål og virkemidler for opplæring i de enkelte faga
- kan utnytte kunnskapsstoffet tverrfaglig, temaorganisert og som prosjektarbeid
- kan omsette kunnskap til praktisk handling

Didaktisk kompetanse innebærer at studenten:

- legger til rette for at elevene skal lære å lære
- kan planlegge, tilrettelegge, gjennomføre, vurdere og gi begrunnelser for undervisning og læringsarbeid i forhold til de elever/elevgrupper studenten arbeider med og i de fag studenten underviser i
- planlegge læring innen rammer satt i lover og forskrifter i planverket for grunnskolen
- kan initiere og gjennomføre tverrfaglige og prosjektbaserte læringsopplegg
- kan utforme individuelle opplæringsplaner og legge til rette for tilpassa opplæring
- ivaretar rollen som underviser og oppdrager

Sosial kompetanse innebærer at studenten:

- viser omsorg for den enkelte og er en tydelig leder
- er i kontakt med og kommuniserer med elever
- kan lede læreprosesser for enkeltelever og for elevgrupper, herunder evne til ledelse, konfliktløsning og forebyggende arbeid
- er i kontakt med og samarbeider med ulike grupper i det praktiske lærerarbeidet
- framstår som et troverdig menneske – en voksen som andre kan stole på

Endrings- og utviklingskompetanse innebærer at studenten:

- mottar veiledning og handler på bakgrunn av denne
- kan innta andres perspektiv
- er åpen for endring og nytenkning i forhold til kunnskapsinnhold, læringsformer og i forhold til det pedagogiske synet på opplæring
- ser sammenhengen mellom barn og unges utvikling, læring og dannelse i forhold til de endringer som skjer i dagens samfunn

Yrkesetisk kompetanse innebærer at studenten:

- viser ansvar, selvstendighet og engasjement i forhold til de oppgaver studenten har påtatt seg eller blitt pålagt
- arbeider i samsvar med verdier og normer som er nedfelt i skolelov og læreplan
- er punktlig og møter forberedt til veiledning og undervisning

„Bestått“ betyr at studenten har nådd et yrkesmessig forsvarlig nivå. Vurdering av studentenes praksis skjer helhetlig og ut fra faglig skjønn.

Øvingslærer i neste praksisperiode har innsynsrett i vurderingene.

Studenter som står i fare for å få praksisperioden vurdert til ikke-bestått

Ved tvil om studenten oppfyller krava til godkjent praksis, må øvingslærer snarest kontakte kontaktlærer/praksisadministrasjon. Studenten innkalles til et møte med representant for praksisskolen (normalt øvingslærer) og representant for utdanninga (kontaktlærer eller praksisadministrasjon). Møtet avholdes senest når 2/3 av praksisperioden er gjennomført og studenten får ”Melding om fare for å få praksisperioden vurdert til ikke-bestått”. Meldingen beskriver hva studenten må gjøre for å bestå praksis og undertegnes av partene. Ved vesentlig svikt hos kandidaten etter denne fristen skal melding gis uten ugrunnet opphold, og kandidaten kan da likevel få perioden underkjent, jfr. [Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Telemark](#). Øvingslærer gir i resten av praksisperioden veiledning på studentens fokusområder for forbedring. Ved endelig ikke-bestått praksis i SL-ALU må studenten ta studieåret om igjen.

Skikkethetsvurdering

Departementet har 16.08.99 fastsatt forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene med hjemmel i universitets- og høgskoleloven §54 c nr 7. Løpende skikkethetsvurdering av alle studenter foregår kontinuerlig i alle deler av studiet. Ved begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering (se vedlegg i generell del).

7 Praksisperioder

7.1 Praksis 1 ALU-SL

1 SL-ALU har 4 uker veileda praksis, fordelt på observasjons- og klasselærerpraksis med dette studiefagfeste: norsk(4), pedagogikk(4), RLE(2).

Mål:

- observere i klasserommet med fokus på elevenes språk og begreper i lek og læring og vurdere hvordan språket og andre uttrykksformer påvirker læring og kommunikasjon
- planlegge, gjennomføre og vurdere undervisningsoppgaver i ulike elevgrupper ut fra kunnskap om grunnskolen og ALU-SL
- oppøve evne til empati og iakttaking av elever med ulike forutsetninger i ulike situasjoner
- analysere og drøfte praksiserfaringer i fagdidaktisk og yrkesetisk perspektiv

Forventninger til førsteårsstudenten

Studenten ventes å bli bevisst på overgangen fra student- til lærerrolle og å delta i lærers oppgaver, observere, assistere og påta seg undervisningsansvar. Studenten skal undervise deler av timer, i grupper av elever og i hel klasse og skal planlegge, gjennomføre og vurdere sitt praksisarbeid aleine og sammen med andre.

Forberedelse og gjennomføring av første praksisperiode

Studentene arbeider med observasjon på høgsolen. Faglærere, studenter og øvingslærer tilrettelegger for observasjonsoppgaver. Praksisskolen har ansvar for at studenten kan danne seg et bilde av hverdagen i skole/elevgruppe ved å observere rutiner, samspill og kommunikasjon og møter skolen som organisasjon. Første praksisuke gjennomfører studenten minst en klasseaktivitet. Andre praksisuke har lærerarbeid i kortere undervisningssekvenser i varierte elevgrupper. Øvingslærer veileder.

Dokumentasjon og vurdering

Skriftlig: Studentene føre logg/observasjonsskjema over oppgave gitt av faga, for eksempel beskrivelse av og refleksjon om klasseromsadferd (undervisning, læring, elevreaksjoner, aktivitet, samspill).

Observasjonsskjema brukes i veiledningstida og bearbeides til en skriftlig praksisrapport som leveres på Fronter etter angitt frist. Gruppen får en felles kommentar fra øvingslærer/faglærer i løpet av 2 uker etter innlevering.

Muntlig: Kort muntlig praksisoppsummering (15 minutter fagdidaktisk problemstilling) skjer fagvis på praksisoppsummering på høgsolen.

Forberedelse til andre praksisperiode

Studentene får undervisning i sider ved å være lærer i studiefaget og didaktisk tenkning. Studenten skal få grunnskoleerfaring ved å delta fullt ut i skolens indre liv som klasselærer og erfare studiefaga matematikk, norsk og RLS med basis i faglige arbeidskrav.

Samtale og veiledning

Før- og etterveiledning skjer med feste i den didaktiske relasjonsmodellen. Loggskrivning fortsetter.

Dokumentasjon

Skriftlig: Individuell dokumentasjon samles i praksismappe på Fronter skal inneholde tre undervisningsplaner og tre loggnotater med faglig refleksjon. Det gis en frist for ferdigstillelse av mappa i Fronter.

Muntlig: Muntlig praksisdokumentasjon legges fram i trepartsamtaler underveis eller som fagdidaktisk innlegg i tekst eller sammensatt tekst på 10-15 minutter, der medstudenter og veiledere er "opponenter".

Vurdering

I tillegg til kompetansekriteriene vurderes studentens arbeid i perioden ut fra:

- Overgang studentrolle til lærerrolle
- Formidlingsevne, språk og kommunikasjon
- Undervisningsprinsipper: Motivering, aktivisering, konkretisering, variasjon, individualisering, samarbeid (MAKVIS)
- Grad av deltakelse, kontakt og observasjonsevne

Praksis 2 ALU-SL

2 ALU-SL har totalt 12 uker praksis.

Høstsemesteret består av 2 dagers praksisuker i 12 uker (nærmere angitt i praksiskalenderen).

I vårsemesteret kommer i tillegg til punktpraksis to hele praksisuker + GLSM-praksis (grunnleggende lese- skrive- og matematikkopplæring) i to uker + skoleovertakelsespraksis (SO) i 2 uker.

Studentene deltar fullt ut i skolens drift i praksis. I tillegg til gjennomgående profesjonsemner bør praksis fokusere på flerkulturell skole og foreldresamarbeid. Studentene skal delta på et foreldremøte i 2 SL-ALU.

Aktiviteter:

- planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere sammenhengende faglig og tverrfaglig opplæring i gruppe, i hel klasse med utgangspunkt i studiefag i 2ALU
- reflektere over verdier og etiske problemstillinger i opplæringa med basis i studiefaga
- observere elever og skolemiljø i ulike situasjoner, og reflektere over hvordan institusjonelle rammer påvirker leik, læring og utvikling
- legge til rette for et godt klassemiljø ved å være en tydelig leder, kunne håndtere konflikter og sette grenser
- gjenkjenne vanlige lærevesker og kjenne til skolens organisering av spesielle opplæringsbehov
- vurdere og bruke varierte læremidler med pedagogisk og didaktisk begrunnelse
- analysere og drøfte praksiserfaringer i didaktisk, fagdidaktisk og yrkesetisk perspektiv

Forventninger til andreaarsstudenten

Høgskolen stiller økte krav til helhetlig og flerfaglig planlegging, refleksjon og begrunnelse. Den didaktiske relasjonsmodellen brukes. Hele skolen som oppvekst og læringsmiljø er utgangspunkt for studier og refleksjon.

Forberedelse - første praksisperiode

Studentene kontakter praksisskolen for informasjon om klassen og oversikt over skolefagstoffet. 1-2 uker før praksis arrangeres praksisseminar der faglærere og øvingslærere underviser i et valgt profesjonsemne – for eksempel den flerkulturelle skolen. Øvingslærer og studenter grovplanlegger perioden sammen. Studentene repeterer relevant fagstoff og planlegger læringsøktene. Studentene bør få erfaring med flerfaglig temaorganisert undervisning,

Samtale og veiledning

Før- og etterveiledning av studentene, bl.a. med fokus på profesjonsemnene. Trepartsamtaler holdes. Studentene utarbeider undervisningsplaner.

Dokumentasjon

Skriftlig: Studentene skriver en individuell dokumentasjon med planlagte undervisningstemaer, gjennomføring og vurdering/refleksjon. Dokumentasjon leveres i praksismappe på Fronter.

Muntlig: Muntlig praksisdokumentasjon legges fram i trepartssamtaler eller i praksisseminar (3 timer). I praksisseminar kan praksisgruppene presentere en fagdidaktisk problemstilling med medstudenter, veiledere og faglærere som "opponenter".

Vurdering

Studentens arbeid i perioden vurderes ut fra kompetansekriteriene og:

- Selvstendighet og kreativitet i å planlegge og gjennomføre undervisning
- Evne til å begrunne undervisningen faglig og didaktisk
- Evne til å planlegge tverrfaglig undervisning
- Samarbeidsevne overfor øvingslærer, medstudenter og andre tilsatte i praksisskolen

Forberedelse - andre praksisperiode

Studenten skal erfare GLSM i småskolen. GLSM-praksis er delt mellom observasjon av undervisning og at studenten prøver ut sitt undervisningsopplegg som er arbeida med på høgskolen på forhånd. Faglærere på høgskolen underviser i aktuelle temaer og studentene forbereder et flerfaglig GLSM-opplegg i praksisskolen. Undervisningsopplegget drøftes også med øvingslærer.

Samtale og veiledning

GLSM diskuteres og studentens undervisningsprosjekt bearbeides i trepartsamtaler.

Dokumentasjon og vurdering

Skriftlig: Studentgruppa leverer undervisningsopplegg med kort individuelt refleksjonsnotat som beskriver utvalgte utfordringer med GLSM. Undervisningsopplegget og gjennomføringen av det vurderes av øvingslærer med ordinært vurderingsskjema. Øvingslærers skriftlige vurdering sendes praksisadministrasjonen innen 1. mai.

Muntlig: Muntlig praksisdokumentasjon er studentens samtaler med øvingslærer om undervisningsopplegget sitt.

Skoleovertakelse (SO)

Studentene overtar ansvar for drifting av en praksisskole i 3-5 dager. 3-5 dager brukes til forberedelse og etterarbeid. Studentene planlegger skoleovertakelsen i samarbeid med praksisskolen.

Pedagogikklærer gir studentene innføring i veiledning.

Dokumentasjon

Oppsummering og evaluering skjer i praksisseminar på praksisskolen og ved erfaringsutveksling i seminargruppene på høgskolen. Ledergruppene i skoleovertakelsen har ansvar for rapport, inkludert nærværsskjema for studentene.

7.3 Praksis 3ALU-SL

Praksis i 3 ALU-SL er 4 uker klasselærerpraksis der studenten møter sine studiefag. Studentene skal delta i skolens indre liv og prøve ut varierte arbeidsmåter med sjølvstendig helhetlig planlegging.

Mål:

- reflektere over forholdet mellom opplæring i barnehage og grunnskole i et kulturperspektiv
- planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere variert undervisning over lengre tidsperiode
- bruke elevobservasjoner som basis for varierte former for vurdering, veiledning og annen tilbakemelding til elever og foreldrene
- arbeide med konfliktløsning og grensesetting, vurdere forebyggende arbeid og stimulere til positivt samarbeid i elevsamtaler
- gjøre greie for skolen som organisasjon, bla pedagogisk og administrativ ledelse, beslutningsprosessene mellom skole og samfunn
- analysere og drøfte praksiserfaringer i didaktisk, fagdidaktisk og yrkesetisk lys
- reflektere over egen rolle som formidler, forbilde og medarbeider

Forberedelse

Praksisplanlegging skjer i praksisseminar 1-2 uker før første praksis. Studentene kontakter praksisskolen for informasjon om klassen(e) og fagstoff i halvårs/årsplaner. Studentene lager en grovplan som drøftes med øvingslærer og faglærer på høgskolen.

Samtale og veiledning

Samtaletid brukes til før- og etterveiledning på undervisningssituasjoner og profesjonsemner. Studentene lager utkast til undervisningsplan (plan 2) for eventuell førveiledning. Endelig plan leveres før timen.

Dokumentasjon og vurdering

Skriftlig: Individuell dokumentasjon på minst 2 sider: Planlegging, begrunnelse, gjennomføring, vurdering/refleksjon av 3 – 5 timer undervisning sammenhengende eller i serie. Undervisningsplaner skal følge rapporten. Studenten får skriftlig vurdering etter gjennomført praksis i vårsemesteret.
Muntlig: Praksisoppsummering skjer gruppevis på den enkelte praksisskole, og/eller i faga på høgskolen, for eksempel i trepartssamtaler. Øvingslærer har individuelle samtaler med studentene minst en gang i løpet av praksisåret.

I tillegg til kompetansekriteriene vurderes studentenes arbeid i perioden ut ifra:

- Evne til å begrunne undervisning faglig og didaktisk
- Evne til grensesetting og konfliktløsning
- Evne til differensiering og tilpassa opplæring
- Evne til å bruke ulike former for vurdering og tilbakemelding til elevene

7.4 Praksis 4ALU-SL

Praksisopplæring i 4ALU-SL bygger på studentenes praksisopplæring de første tre åra i ALU-SL. Praksis i 4 ALU-SL er fagavhengig og knytta til ulike fagdidaktiske arbeidskrav.

Litteratur:

Sundli, Liv (2003): "Yrkeskvalifisering gjennom praksis." I Gustav E Karlsen, Inger Anne Kvalbein (2003): *Norsk lærerutdanning – Søkelys på allmennlærerutdanningen i et reformperspektiv*
Kvernbekk, T (1995): "Erfaringsstyranni eller teorityranni – et filosofisk perspektiv på praksis". I Lærerutdanningsrådet (1995): *Profesjonsutdanning og forskning. FoU-perspektiver på praksisfeltet*
St.meld.nr. 31(2007-2008): *Kvalitet i skolen*
Molander, Anders og Terum, Lars Inge(2008): *Profesjonsstudier*